

MALTA

**QORTI CIVILI
PRIM' AWLA
(GURISDIZZJONI KOSTITUZZJONALI)**

**ONOR. IMHALLEF
JOSEPH R. MICALLEF**

Seduta tal-21 ta' Marzu, 2014

Rikors Numru. 50/2013

Emanuel **CAMILLERI**

VS

Spettur Louise **CALLEJA** u l-Kummissarju tal-Pulizija

Il-Qorti:

Dan huwa provvediment għall-finijiet tal-artikolu 173 tal-Kapitolu 12 tal-Liġijiet ta' Malta, wara talba magħmula mill-avukat difensur tar-rikorrent waqt is-smigh tat-13 ta' Marzu, 2014¹, u wara li nstemgħet ix-xhieda tal-intimata Spettur Louise Calleja, li biha talab li l-Qorti tordna li jinġieb il-*file* originali tal-Pulizija dwar il-patroċinat tiegħu, u dan f'dik il-parti "li jkopri kemm l-istadju kollu investigattiv kif ukoll l-istadju tal-prosekuzzjoni sad-determinazzjoni finali tal-każ";

Illi l-avukat difensur tal-intimati opponiet għall-imsemmija talba billi qalet li l-imsemmi dokument ma jistax jinġieb quddiem il-Qorti minħabba n-natura tiegħu billi huma "dokumenti interni li l-iżvelar tagħhom mhux permess". Żiedet tgħid li ladarba l-istadju tal-kawża jinsab fil-kontro-eżami tal-istess xhud, l-istess kontro-eżami jrid ikun limitat għax-xhieda li tkun ingħatat fl-eżami tagħha u mhux tintalab xhieda oħra;

Semgħet is-sottomissjonijiet tal-avukati tal-partijiet waqt l-imsemmi smigh;

Ikkunsidrat:

Illi essenzjalment, it-talba tar-rikorrent hija talba għal produzzjoni ta' prova dokumentali. Biex il-Qorti tkun f'qagħda li tipprova dwar it-talba tar-rikorrent, trid tħares lejn il-liġi tal-proċedura b'qies mal-ħtieġa li

¹ Pagg. 416 – 7 tal-proċess

jitharsu l-jedd ta' kull min ikun milqut, l-aktar il-jedd għal smigħ xieraq lill-partijiet. B'mod partikolari, ladarba l-intimati qegħdin jgħidu li d-dokument mitlub mir-rikorrent ma jistax jingieb quddiemha, l-Qorti għandha tqis dak li jsemmi l-artikolu 637 tal-Kapitolu 12 tal-Liġijiet ta' Malta. Biex dokument jitqies bħala wieħed “privileġġjat”, irid tabilfors jaqa' taħt xi waħda minn żewġ kategoriji speċifiċi msemija f'dak l-artikolu u għar-raġunijiet hemm imfissra². L-intimati joqogħdu fuq id-dispożizzjonijiet tas-sub-artikoli (3)(a) u (b) u (4) tal-imsemmi artikolu marbuta mal-artikolu 36(1) tal-Kapitolu 496 tal-Liġijiet ta' Malta biex issaħħu l-oġġezzjoni tagħhom. Madankollu, l-istess intimati – b'riferenza għall-artikolu 637(3)(b) – ma jindikawx liema hija l-liġi li żżomm milli jintalab id-dokument imsemmi mir-rikorrent. Għaldaqstant, il-Qorti sejra tqis l-oġġezzjoni biss fid-dawl tal-artikoli 637(3)(a) u 637(4) tal-imsemmi Kodiċi;

Illi ma jidhirx li għandu jkun hemm dubju li ż-żewġ intimati jikkwalifikaw bħala “awtorita' pubblika” għall-finijiet tal-liġi rilevanti³. Id-dokument li ntalab it-tressiq tiegħu mir-rikorrent huwa “file” miżmum mill-intimati dwar it-tmexxija tal-każ tiegħu li wassal għas-sejbien tal-ħtija tiegħu mill-qrati ta' kompetenza kriminali;

Illi, kif inhu llum il-gurnata miżmum minn qrati fejn is-saltna tad-dritt mhix imxejjla mill-morsa tal-ħabi bla mistħoqq ta' tagħrif amministrattiv, *“Privilege is an objection to production of evidence. Public interest immunity may be both an objection to production and to disclosure. Secondly, public interest immunity is not the privilege of either litigant, but is a necessary protection of the public interest: it is public law, not a private law right. ... The times when the court would rubber stamp a claim by the executive for immunity are now long gone. ... If the documents are prima facie disclosable, the objecting party will need to justify its refusal to disclose them. That will involve a certificate from the appropriate minister or officer. The court will scrutinize the certificate to*

² Art. 637(3) tal-Kap 12

³ Par (a) jew (b) tat-tifsira ta' “awtorita' pubblika” fl-Art. 2 tal-Kap 496

determine whether it is technically correct, in that it provides a proper foundation for a claim"⁴;

Illi minbarra dan, il-Qorti għandha wkoll is-setgħa li tordna li jinġieb jew jinżamm minn dokument imressaq bi prova dik il-parti biss li jkollha x'taqsam mal-kwistjoni fil-kawża⁵. Madankollu, jibqa' dejjem il-ħtieġa li l-provi li tkun trid titressaq tkun waħda rilevanti għall-kwestjoni fil-kawża bejn il-partijiet⁶ u kif ukoll li tkun l-aħjar prova li l-parti konċernata tista' ցֶgib għall-konsiderazzjoni tal-Qorti⁷;

Illi f'dan ir-rigward, l-Qorti qieset is-sottomissjoni tal-għaref difensur tal-intimati li t-talba tar-rikorrent hija "sajda" għall-prova li ma jafx x'inhi u li qiegħda titressaq f'dan l-istadju meta l-istess rikorrent kien iddikjara li ma kienx fadallu provi x'iressaq;

Illi l-Qorti qieset sewwa t-talba tar-rikorrent fid-dawl ta' dak li jissemma fir-Rikors promotur tiegħu u fid-dawl tan-natura tal-kawża li għandha quddiemha. Fliet ukoll l-atti kollha tal-kawża. Issib li, fil-qafas tal-istess azzjoni, d-dokument mitlub mir-rikorrent ma jindirizza l-ebda waħda mill-lanjanzi tar-rikorrent u lanqas il-premessi tar-Rikors Promotur u lil hinn minn dak li l-Qorti qatt tista' tikkonsidra, u għalhekk tqum ukoll kwestjoni ta' rilevanza dwar it-tressiq tal-istess dokumenti⁸. Tqis ukoll li, safejn it-talba tar-rikorrent tirreferi għall-korrispondenza li tikkostitwixxi konsultazzjonijiet jew deliberazzjonijiet, li jaqgħu taħt l-artikolu 36(1) tal-Kapitolu 496, dawn huma tassew dokumenti eżenti u ma jistgħux jintalbu bi prova;

Illi b'żieda ma' dan, għalkemm huwa minnu li llum il-proċedimenti mibdiġa kontra r-rikorrent quddiem il-Qrati ta' kompetenza kriminali ngħalqu u ma hemmx aktar il-ħtieġa għall-eżenzjoni tal-"file" taħt l-artikolu 30(2)(a) tal-

⁴ H. M. Malek *Phipson on Evidence* (16th Edit, 2005) §§ 25-08 u 25-21, f'paġġ. 687 u 698 – 9

⁵ Art. 637(2) tal-Kap 12

⁶ Art. 558 tal-Kap 12

⁷ Art. 559 tal-Kap 12

⁸ Art. 560(1) tal-Kap 12

Att XVI tal-2008 dwar il-Liberta' tal-Informazzjoni⁹, ma jistax ikun eskluż li tagħrif fattwali li jinsab fl-istess “*file*” jaqa’ fil-parametri tad-dispożizzjonijiet tal-artikolu 30(3)(b) u (ċ) tal-imsemmi Att;

Għal dawn ir-raġunijiet, il-Qorti qiegħda ttiprovdi dwar it-talba tar-rikorrent billi **tiċhadha** u ssib li d-dokument mitlub ma jistax jitressaq bi prova quddiem din il-Qorti.

< Sentenza In Parte >

-----TMIEM-----

⁹ Kap 496